

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ 40^{ου} ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟΥ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ

- https://mega.nz/folder/kEYFySAS#6HII1do1_yHQngkniFEXzQ (συγκεντρωμένα στο cloud)

Από **ΙΟΛΗ ΒΙΓΓΟΠΟΥΛΟΥ**

Δερτίλης Γ., **7 πόλεμοι, 4 εμφύλιοι, 7 πτωχεύσεις 1821 – 2016**, εκδ. ΠΟΛΙΣ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ κ ΣΧΟΛΙΑΣΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

σχετικά με εικονογραφικό υλικό από περιηγητικά έργα την περίοδο της Ελληνικής Επανάστασης

Αγγέλου, Αλκ. "Περιηγητικός Οργασμός" στο *Τόπος και Εικόνα*, τ. Ε', Αθήνα, εκδ. Ολκός, σ. 9-41.

Άρθρο τομή για την προσέγγιση του περιηγητικού φαινομένου έτσι όπως εξελίχθηκε τον 19ο αιώνα.

Αγωνιστές του Εικοσιένα. 20 σχέδια με μολύβι του Καρλ Κρατσαίζεν (πρόλογος Π. Πρεβελάκη). Αθήνα, Α. Σ. Κ. Τ., 150ή Επέτειος της Εθνεγερσίας, 1971.

Πρώτη παρουσίαση στην ελληνική βιβλιογραφία των σχεδίων του Κ. Κ. και με αξιόλογο πρόλογο.

Αθήνα-Μόναχο, Τέχνη και Πολιτισμός στη νέα Ελλάδα, Κατάλογος Έκθεσης, (επιμ. Μαριλένα Κασιμάτη), Εθνική Πινακοθήκη, Αθήνα 2000.

Ο Κατάλογος με εμπειριστατωμένα κείμενα και εικόνες φωτίζει τη μακρά και πολυσήμαντη σχέση ανάμεσα στις δυο πόλεις και αναδύει την συνεισφορά αυτού του γόνιμου διαλόγου στη διαμόρφωση της πνευματικής και καλλιτεχνικής φυσιογνωμίας της νέας Ελλάδας.

Βιγγοπούλου, Ιόλη, *Ο Ελληνικός Κόσμος μέσα από το Βλέμμα των Περιηγητών Ανθολόγιο από τη Συλλογή του Δ. Κοντομηνά, Κατάλογος Έκθεσης, Εισαγωγή – Σχόλια*, Αθήνα 2005. *Η εξέλιξη του περιηγητικού ρεύματος, οι λόγοι των ταξιδιών, οι στόχοι των ταξιδιωτών και τα ενδιαφέροντά τους (15ος-20ός αιώνας.), με βιο-εργογραφικά για τον κάθε περιηγητή και επιλογή εικόνων.*

Βλάχος, Μανόλης, *Louis Durpé. Ταξίδι στην Αθήνα και την Κωνσταντινούπολη*, Αθήνα, εκδ. Ολκός, 1994.

Εξαιρετική έκδοση για την ουσιαστική αυτή μελέτη και με πολλαπλά πρίσματα προσέγγιση για τον ζωγράφο, το ταξίδι και το έργο του.

Droulia, Loukia, *Philhellénisme. Ouvrages inspirés par la Guerre de l'Indépendance grecque 1821-1833. Répertoire Bibliographique. Seconde édition revue et augmentée.* (Επιμ. Αλεξάνδρα Σφοίνη), FNRS/IRH, Αθήνα 2017.

Η 2η έκδοση του βιβλιογραφικού καταλόγου, της Λουκίας Δρούλια, με 3172 λήμματα, ο οποίος θεωρείται βιβλίο αναφοράς για όσους ασχολούνται με το φαινόμενο του φιλελληνισμού, αυτού του φιλελεύθερου και ριζοσπαστικού ιδεολογικοπολιτικού κινήματος, αλλά και λογοτεχνικό και καλλιτεχνικό ρεύμα.

Η ελεύθερη Ελλάς και η "Επιστημονική αποστολή του Μορέως" - Το λεύκωμα Πεϋτιέ της συλλογής Στεφάνου Βαλλιάνου / Παρουσίαση και εισαγωγή Στέλιος Α. Παπαδόπουλος, σχόλια πινάκων Αγάπη Α. Καρακατσάνη, Αθήνα, Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, 1971.

Το "Λεύκωμα" με αναλυτική εισαγωγή και σχόλια περιλαμβάνει σχέδια με μολύβι, σέπιες και υδατογραφίες του Peytier που απεικονίζουν απόψεις πόλεων, μνημεία, ενδυμασίες, προσωπογραφίες.

Η Ελληνική Επανάσταση. Ο Ντελακρουά και οι Γάλλοι ζωγράφοι, 1815-1848. Αθήνα, Εθνική Πινακοθήκη-Μουσείο Αλεξάνδρου Σούτσου, 1997

Κατάλογος Έκθεσης με πλούσιο σχολιασμό για τα εκθέματα : το κορυφαίο έργο του Γάλλου ζωγράφου και τα πιο σημαίνοντα από τα 150 έργα με φιλελληνικά θέματα που εντοπίστηκαν στα μουσεία της Γαλλίας.

Κούκιου-Μητροπούλου, Δήμητρα, *Adam Friedel. Προσωπογραφίες Αγωνιστών της Ελληνικής Επανάστασης*, Αθήνα, Ιστορική και Εθνολογική Εταιρεία της Ελλάδος, 2007.

Επιμελημένη έκδοση με αναλυτικό σχολιασμό για τα πορτραίτα των αγωνιστών του Δανού καλλιτέχνη..

Κούρια, Αφροδίτη, “Η Ελληνική Επανάσταση – Η μαρτυρία της τέχνης” στο *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού, 1770-2000*, τ. 3, Η Ελληνική Επανάσταση, Αθήνα, εκδ. Ελληνικά Γράμματα, 2003, σ. 361-370.

Συμπυκνωμένο άρθρο που εστιάζει στις πιο σημαντικές και έγκυρες εικονογραφικές μαρτυρίες για τον Απελευθερωτικό Αγώνα.

Κούρια, Αφροδίτη, *Η Ελλάδα στην περιηγητική εικονογραφία, 15ος-19ος αιώνας –ταυτότητες, ετερότητες, μεταμορφώσεις*, Αθήνα, εκδ. Ίδρυμα Παναγιώτη & Έφης Μιχελή, 2016.

Με συγκριτικό και τεκμηριωτικό, πλούσιο, γνωστό αλλά και σπάνιο, υλικό η πορεία του εικονογραφικού υλικού στα ταξιδιωτικά έργα, από την Αναγέννηση έως και τον 19ο αιώνα.

Παπανικολάου, Μιλτ., *Εικόνες από την Ελληνική Επανάσταση. Τα 39 πρωτότυπα σχέδια του ζωγράφου Peter von Hess (1792-1871)*. ΕΕΦΣ/ ΑΠΘ, τόμος ΙΘ, Θεσσαλονίκη, 1980

Αναλυτική παρουσίαση του έργου του Γερμανού ζωγράφου.

René Puaux, εκδ. ΤΑΠΑ, 2015 (ελλ./αγγλ).

Κατάλογος εκθεμάτων της συλλογής του R. Puaux, με θεματικό πυρήνα την Ελληνικά Επανάσταση, που εκτίθεται πλέον στο αρχοντικό Κ. Τσικλητήρα, στην Πύλο.

Σιμόπουλος, Κυριάκος, *Πως είδαν οι Ξένοι την Ελλάδα του '21*, τ. I-V, Αθήνα 1999.

Πλούσια ανθολόγηση με πλούσια βιβλιογραφία από απομνημονεύματα, χρονικά, ημερολόγια, υπομνήματα, αλληλογραφία εθελοντών, διπλωματών, ειδικών απεσταλμένων, πρακτόρων κ.ά.

Τσιγκάκου, Φανή-Μαρία, *Ανακαλύπτοντας την Ελλάδα - Ζωγράφοι και Περιηγητές του 19ου αιώνα*, Αθήνα, Εκδ. Αθηνών, 1981.

Το εξελικτικό ενδιαφέρον των Ευρωπαίων κυρίως ζωγράφων/τοπιογράφων με πλούσια εικονογράφηση και ανθολόγηση αποσπασμάτων από περιηγητικά έργα.

Τσιγκάκου, Φανή-Μαρία, *Με τα μάτια των Ρομαντικών. Έργα Ευρωπαϊκής Ζωγραφικής του 19ου αιώνα από το Μουσείο Μπενάκη*, Κατάλογος Έκθεσης, Λευκωσία Ιούνιος-Ιούλιος 1993.

Κατάλογος με τα έργα του Μουσείου Μπενάκη στην έκθεση όπου η ταύτιση του επικού αγώνα των Ελλήνων, με τον ρομαντισμό των Ευρωπαίων παρέδωσε μια φαντασμαγορική θεματογραφία.

<https://el.travelogues.gr/>

Ο ιστότοπος προβάλλει εμπεριστατωμένα και τεκμηριωμένα ένα αντιπροσωπευτικό μέρος του εικονογραφικού υλικού που προέρχεται από περιηγητικές εκδόσεις με αναλυτικά εισαγωγικά κείμενα για τους τόπους, τους συγγραφείς και τις εκδόσεις και με πολλαπλές δυνατότητες θεματικής αναζήτησης.

- ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

- “χωρίς χρωστήρα”

Bulwer, Henry Lytton, *An autumn in Greece, comprising sketches of the character, customs, and scenery of the country, with a view of its present critical state ... to which is subjoined, Greece to the close of 1825, by a resident with the Greeks, recently arrived*, Λονδίνο 1826.

Emerson, James, *A picture of Greece in 1825*, Νέα Υόρκη 1826.

Lieber, Franz, *Tagebuch meines Aufenthaltes in Griechenland während der Monate Januar, Februar und März im Jahre 1822*, Λειψία 1823.

Mauro, Alfonse (Nuzzo -), *La ruine de Missolonghi, accomplie le 22avril 1826, par les armes arabes, sous le commandement d' Ibrahim pascha, ... ex- médecin en chef de l'armée égyptienne en Livadie, ...témoin oculaire*, Παρίσι 1826.

Raybaud, Maxime, *Mémoires sur la Grèce, pour servir à l'histoire de la guerre de l'indépendance...avec une introduction historique par Alph. Rabbe*, Παρίσι 1824-1825.

Voutier, Olivier, *Mémoires du Col. Voutier sur la guerre actuelle des Grecs*, Παρίσι 1825.

Walsh, Robert, *Narrative of a Journey from Constantinople to England*, Λονδίνο 1831.

Από **ΜΑΡΙΑ ΕΥΘΥΜΙΟΥ**

Το μεηλ president@hfc.gr για τετραμερές μάθημά της για το '21 το οποίο διατίθεται δωρεάν σε κάθε ενδιαφερόμενο άτομο ή φορέα σε συνεργασία με το Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού (ΕΙΠ) στο ΔΣ του οποίου είναι μέλος

Από **ΧΡΗΣΤΟ ΓΙΑΝΝΑΡΑ**

- Σπηλιάδης Ν., *Η Αναίρεσις*, εκδ. ΠΟΤΑΜΟΣ
- Σκοπετέα Έλλη, *Το «Πρότυπο Βασίλειο» και η Μεγάλη Ιδέα*, εκδ. ΠΟΛΥΤΥΠΟ
- Γιανναράς Χρ., *Πολιτιστική Διπλωματία*, εκδ. ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Από **ΧΑΡΑΛΑΜΠΟ ΜΗΝΑΟΓΛΟΥ**

- Τοντόροφ Νικολάι, *Η Βαλκανική διάσταση της Επανάστασης του 1821*, εκδ. ΠΟΛΙΤΕΙΑ
- Μανίκας Κωνσταντίνος, *Σχέσεις Ορθοδοξίας και Ρωμαιοκαθολικισμού στην Ελλάδα κατά τη διάρκεια της Ελληνικής Επανάστασης (1821-1827)*. Συμβολή στην Εκκλησιαστική Ιστορία της Ελλάδος, (διδακτορική διατριβή, 470σ.σ), Αθήνα 2002 εκδ. ΣΤΑΜΟΥΛΗ

Από **ΣΩΦΡΟΝΗ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΠΟΥΛΟ**

<https://www.youtube.com/watch?v=bAydTMIMXbw>

Από **ΤΑΣΟ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟ & ΜΑΡΙΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ** (Μουσείο Μπενάκη)

https://www.benaki.org/index.php?option=com_content&view=article&id=3323:1821-100&catid=14&lang=el&Itemid=333

Από **ΜΑΝΟΛΗ ΚΟΡΡΕ**

- Καρώρης Νικ., *Ημερολόγιον της πολιορκίας των Αθηνών 29 Ιουνίου 1826 – 11 Απριλίου 1827*, εκδ. ΠΟΛΙΤΕΙΑ

- Κόκκου Αγγ., *Μερίμνα για τις αρχαιότητες στην Ελλάδα και τα πρώτα μουσεία*, εκδ. ΚΑΠΟΝ

- **Παρθενώνας** εκδ. ΜΕΛΙΣΣΑ

- Καλογεροπούλου Αθ. Προύνη-Φιλίπ Μ., *Αρχαιολογική Εφημερίς*, Ευρετήριο πρώτης και δευτέρας Περιόδου 1837-1874, τόμος πρώτος, υπό την επίβλεψιν Χρήστου Καρούζου-Νικ. Κοντολέοντος, Εν Αθήναις 1973, σσ. 243 [**Εισαγωγή, στοιχεία της ιστορίας της περί των αρχαιοτήτων μερίμνης από της Τουρκοκρατίας μέχρι και της Οθωνικής περιόδου**. Η έκδοσις της Αρχαιολογικής Εφημερίδας σελίδες ιε'-ροθ και Ευρετήριον σελ. 1-243.

- Βλαχογιάννης Γ., *Συλλογή Ιστορικών Εγγράφων και χειρογράφων* -

- <https://greekarchivesinventory.gak.gr/index.php/kcrw-cw68-6cca>

(Η Συλλογή Γιάννη Βλαχογιάννη περιέχει έξι καταλόγους:

-Κατάλογος Α' (Αρχείον Αγώνος, Αρχείον Καποδιστριακής περιόδου, Αρχείον περιόδου Όθωνος, Αρχείον περιόδου Γεωργίου Α', Ιδιωτικά Συλλογαί)

-Κατάλογος Β' (Χειρόγραφα ιατρικά, νομικά, λαογραφικά - μουσικά,.)

Οι κατάλογοι Α' και Β' είναι ψηφιοποιημένοι και αναρτημένοι στον

Αρχειομνήμονα: <http://arxeiomnimon.gak.gr/browse/resource.html?tab=01&id=585159> και <http://arxeiomnimon.gak.gr/browse/resource.html?tab=01&id=482874> αντίστοιχα.

Από **ΝΙΚΟΛΑΟ ΚΑΤΣΙΚΟΥΛΗ**

- Μαζάουερ Μαρκ, *Δίκτυα εξουσίας στη νεότερη Ελλάδα - Δοκίμια προς τιμήν του John Campbell* (Συλλογικό έργο), εκδ. ΠΟΛΙΤΕΙΑ

- Καργάκος Σαράντος, *Ή Ελληνική Έπανάσταση τοῦ 1821 (3 τόμοι)* εκδ ΠΕΡΙΤΕΧΝΩΝ

- **Ιστότοπος ANEMH – Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Νεοελληνικών Σπουδών**
www.anemi.lib.uoc.gr

(συλλογή παλαιών βιβλίων διαφορετικής θεματολογίας χωρίς πνευματικά δικαιώματα)

Ιστότοποι για τις δραστηριότητες του Δήμου Δελφών

www.visitdelphi.gr, www.dimosdelfon.gr, www.delphi21.gr, www.delphifestival.gr

Από **ΔΗΜΗΤΡΗ ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟ**

- Αργολική Αρχαιακή Βιβλιοθήκη www.argolikivivliothiki.gr '

Γεωργόπουλος Δ.Χ., *Το μνημείο του Δημήτριου Υψηλάντη στο Ναύπλιο*, Ναυπλιακά Ανάλεκτα I, Ναύπλιο 1992.

Δημακοπούλου Γ. Χαρίκλεια, *Το Ναύπλιον, έδρα της Διοικήσεως (Κυβερνήσεως) (1823-1834)*, Ναυπλιακά Ανάλεκτα III, Ναύπλιο 1998

Δωροβίνης Β., *Ο σχεδιασμός του Ναυπλίου κατά την Καποδιστριακή Περίοδο (1828-1833)*, Πρακτικά Διεθνούς Συμποσίου Ιστορίας με θέμα: *Νεοελληνική Πόλη. Οθωμανικές κληρονομίες και ελληνικό κράτος*, Εταιρεία Μελέτης Νέου Ελληνισμού, Αθήνα 1985.

Δωροβίνης Β., *Η αρχιτεκτονική μορφή του παλαιού Ναυπλίου*, Απόπειρα Λόγου και Τέχνης, τχ. 4, Ναύπλιο 1992.

Καλαφάτη Ε., *Η πολεοδομία της Επανάστασης: Ναύπλιο, 1822-1830*, Τα Ιστορικά, τ.1, τχ.2, Αθήνα 1984.

Καρδαμίτση - Αδάμη Μάρω, *Πρόνοια, ο πρώτος προσφυγικός συνοικισμός της ελεύθερης Ελλάδας*, Απόπειρα Λόγου και Τέχνης, τχ. 6, Ναύπλιο 1995.

Καρδαμίτση - Αδάμη Μάρω, *Το γυμνάσιο Ναυπλίου*, Απόπειρα Λόγου και Τέχνης, τχ. 5, Ναύπλιο 1993.

Καρδαμίτση - Αδάμη Μάρω, *Το έργο του W. Schaffer για το Ναύπλιο*, Ναυπλιακά Ανάλεκτα III, Ναύπλιο 1998

Καρούζου Σέμνη, *Το Ναύπλιο*, Αθήνα 1979.

Κιουσοπούλου Τ., *Η Εφημερίδα «Εποχή», Ναύπλιο 1834-1835*, Παράρτημα του περιοδικού «Μνήμων» αρ. 3. Αθήνα 1986.

Κορδατζή-Πρασά Αννίτα, *Ο Εμμ. Αντωνιάδης, η εφημερίδα «Ηώς» και το Ναύπλιο 1830-1831*, Ναυπλιακά Ανάλεκτα II, Ναύπλιο 1995

Κρεμμυδάς Β., *«Μιά μέρα». Ένας αντικαποδιστριακός συνωμότης*, Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας, Αθήνα [1986;].

Λαμπρυνίδης Μ.Γ., *Γατών περιπέτεια εν Ναυπλιω, Εθνικόν Ημερολόγιον*, [Αθήνα] 1902.

Μπουτζουβή - Μπανιά Αλέκα, *Το Ναύπλιο στα χρόνια 1828 -1833, Ο Εραμιστής ΙΗ'*, Αθήνα 1986.

Πιτερός Χρ., *Διάλογος με τα μνημεία της πόλης*, Απόπειρα Λόγου και Τέχνης, τχ. 3, Ναύπλιο 1992.

Πιτερός Χρ., *Ναύπλιο το ιστορικό πρόσωπο της πόλης*, Απόπειρα Λόγου και Τέχνης, τχ. 4, Ναύπλιο 1992.

Πρωτοψάλτης Ε.Γ., *Το πρώτον Νοσοκομείον της Επαναστάσεως (1824) και η εν Ναυπλίω «Φιλανθρωπική Εταιρεία»*, Πελοποννησιακή Πρωτοχρονιά, [Αθήνα] 1961.

Σπηλιωτάκης Κων., *Τα εν Ναυπλίω κτίρια του Βουλευτικού και του Εκτελεστικού (1824-1826)*, Δ.Ι.Ε.Ε.Ε. 20, Αθήνα 1973.

Τζώρτης Π., *Η άφιξη του 'Οθωνα στ' Ανάπλι και η περίοδος της Βαυαροκρατίας στο Μοριά, Πελοποννησιακή Πρωτοχρονιά*, [Αθήνα] 1961.

Φωτιάδης Δ., *Η διάλυση της Συνέλευσης της Πρόνοιας, Πελοποννησιακή Πρωτοχρονιά*, [Αθήνα] 1961.

Χώρας Γ., *Μουσική Παιδεία και Ζωή στο Ναύπλιο*, Ναύπλιο 1994.

Χώρας Γ., *Οι ξένοι στο Ναύπλιον κατά την Παλιγγενεσίαν, Ναυπλιακά Ανάλεκτα II*, Ναύπλιο 1995

Από **ΝΙΚΟ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟ**

- Γιαννόπουλος Νικ., *1821 Οι μάχες των Ελλήνων για την Ελευθερία* εκδ. ΠΟΛΙΤΕΙΑ

- <https://www.historical-quest.com/katigories/istoria/sihroni-elliniki-istoria/149-1821/1219-1821-oi-mahes-ton-ellinon-gia-tin-elftheria.html>

- Γιαννόπουλος Νικ., *Θεόδωρος Κολοκοτρώνης* εκδ. ΠΟΛΙΤΕΙΑ

- <https://www.historical-quest.com/katigories/istoria/sihroni-elliniki-istoria/149-1821/1304-theodoros-kolokotronis.html?fbclid=IwAR2hEIAjVQNAQYZqGQY0wL2-kcEb9PJV9A4-GCs4mvZMaoqISNfmzWuWX3M>

Από **ΜΙΧΑΛΗ ΦΕΣΤΑ**

Δημητρόπουλος Δημ., *Τα αρχεία και οι σπουδές για την επανάσταση του 1821: μια ιδιότυπη σχέση, Τα Ιστορικά* 69 (2019), εκδόσεις Μέλισσα - Μουσείο Μπενάκη, σ. 3-14.

Καραμανωλάκης Βαγγέλης, *Εξεικονίζοντας τη συλλογική μνήμη: Η Έκθεση Μνημείων του Ιερού Αγώνος (1884)*, στο *Η μνήμη της κοινότητας και η διαχείρισή της. Μελέτες από μία ημερίδα στη μνήμη του Τίτου Παπαμαστοράκη*, επιμ. Κ. Μπουραζέλης, Β. Καραμανωλάκης, Στ. Κατάκης, Αθήνα, εκδ. Καρδαμίτσα και Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, Αθήνα 2011, σ. 273-287.

Λούκος Χρήστος, *Η Επανάσταση του 1821. Από κυρίαρχο αντικείμενο έρευνας και διδασκαλίας, στην υποβάθμιση και σιωπή*», στο *Ιστοριογραφία της νεότερης και σύγχρονης Ελλάδας, 1832-2002*, επιμ. Πασχάλης Μ. Κιτρομηλίδης και Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης, Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, Αθήνα 2004, τ. Α', σ. 579-594

«*Η Επανάσταση του 1821*», στο *Η συγκρότηση του ελληνικού κράτους: Διεθνές πλαίσιο, εξουσία και πολιτική τον 19ο αιώνα*, επιμ. Αντώνης Λιάκος και Έφη Γαζή, Νεφέλη, Αθήνα 2003, σ. 53-68.

Παναγιωτόπουλος Βασίλης, *Η αριστερή ιστοριογραφία για την Ελληνική Επανάσταση*, στο *Ιστοριογραφία της νεότερης και σύγχρονης Ελλάδας, 1832-2002*, επιμ. Πασχάλης Μ. Κιτρομηλίδης και Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης, Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, Αθήνα 2004, τ. Α', σ. 567-577.

Συλλογικό, Οι αναγνώσεις του 1821 και η Αριστερά, επιμ. Δημήτρης Δημητρόπουλος και Βαγγέλης Καραμανωλάκης, εκδ. Αρχαία Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας - Εφημερίδα Η Αυγή.